

УДК 343.1

DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2026.93.5.11>

ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ ЗАПОБІЖНОГО ЗАХОДУ У ВИГЛЯДІ ДОМАШНЬОГО АРЕШТУ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНИХ ПРИГОД

Коренської С.А.,

*аспірант кафедри кримінального процесу та криміналістики
Донецького державного університету внутрішніх справ*

ORCID: 0009-0003-5381-8316

Коренської С.А. Щодо застосування запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту під час розслідування дорожньо-транспортних пригод.

У статті досліджено особливості застосування запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту під час досудового розслідування кримінальних правопорушень, учинених унаслідок дорожньо-транспортних пригод. Виявлено проблему щодо неможливості його обрання стосовно осіб, підозрюваних у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 286 КК України, що зумовлено відсутністю у санкції зазначеної норми покарання у виді позбавлення волі. Вказано, що домашній арешт має виражений ізоляційний характер, однак є менш обтяжливим для прав і свобод людини, що більшою мірою відповідає принципу пропорційності та є оптимальним у провадженнях, пов'язаних із дорожньо-транспортними пригодами. Обґрунтовано, що недосконалість норм кримінального процесуального закону в частині обрання запобіжних заходів позбавляє можливості обрати менш інтенсивний захід процесуального примусу, ніж тримання під вартою. Звернуто увагу, що безпідставне застосування більш суворого запобіжного заходу підвищує ризики порушення прав і свобод людини. Констатовано, що унеможливлення застосування запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту до підозрюваного, дії якого кваліфіковані за ч. 1 ст. 286 КК України, ставить останнього у не вигідне процесуальне становище, порівняно з особами, що підозрюються у вчиненні кримінального правопорушення за іншими частинами цієї ж статті закону про кримінальну відповідальність. Звернуто увагу, що судова практика демонструє поширеність застосування домашнього арешту у провадженнях за ч. 2 і ч. 3 ст. 286 КК України. Доведено, що відсутність підстав для застосування домашнього арешту може спричинити надмірне втручання у приватну сферу особи через необхідність обрання виняткового запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою. Підсумовано, що усунення виявлених недоліків є необхідним для забезпечення рівноваги між правами людини та інтересами кримінального судочинства. Наголошено на важливості внесення змін до ч. 2 ст. 181 КПК України для уможливлення застосування запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту під час розслідування дорожньо-транспортних пригод.

Ключові слова: досудове розслідування, дорожньо-транспортна пригода, кримінальне провадження, домашній арешт, запобіжні заходи.

Korenskoj S.A. On the application of preventive measures in the form of house arrest during the investigation of traffic accidents.

The article examines the peculiarities of applying preventive measures in the form of house arrest during the pre-trial investigation of criminal offenses committed as a result of traffic accidents. The article identifies the problem of the impossibility of applying this measure to persons suspected of committing a criminal offense under Part 1 of Article 286 of the Criminal Code of Ukraine, which is due to the absence of imprisonment as a punishment in the sanction of the specified norm. It is stated that house arrest has a pronounced isolating character, but is less burdensome for human rights and freedoms, which is more in line with the principle of proportionality and is optimal in proceedings related to traffic accidents. It is argued that the imperfection of the norms of criminal procedural law in terms of the choice of preventive measures makes it impossible to choose a less intensive measure of

procedural coercion than detention. Attention is drawn to the fact that the unjustified application of a more severe preventive measure increases the risks of violating human rights and freedoms. It is stated that the impossibility of applying a preventive measure in the form of house arrest to a suspect whose actions are classified under Part 1 of Article 286 of the Criminal Code of Ukraine puts the latter in a disadvantageous procedural position compared to persons suspected of committing a criminal offense under other parts of the same article of the law on criminal liability. Attention is drawn to the fact that judicial practice demonstrates the widespread use of house arrest in proceedings under Part 2 and Part 3 of Article 286 of the Criminal Code of Ukraine. It has been proven that the absence of grounds for applying house arrest may lead to excessive interference in a person's private life due to the need to choose an exceptional preventive measure in the form of detention. It is concluded that the elimination of the identified shortcomings is necessary to ensure a balance between human rights and the interests of criminal justice. The importance of amending Part 2 of Article 181 of the Criminal Procedure Code of Ukraine to enable the application of a preventive measure in the form of house arrest during the investigation of traffic accidents is emphasized.

Key words: pre-trial investigation, road accident, criminal proceedings, house arrest, preventive measures.

Постановка проблеми. Під час досудового розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із вчиненням дорожньо-транспортних пригод (далі – ДТП) окрема увага зосереджується на дослідженні проблем застосування запобіжних заходів, які, будучи спрямованими на забезпечення дієвості кримінального провадження, здатні істотно обмежувати права, свободи та законні інтереси людини. Власне у провадженнях щодо деяких видів кримінальних правопорушень, учинених унаслідок ДТП, зокрема кваліфікованих за ч. 1 ст. 286 КК України, санкція за які не передбачає покарання у вигляді позбавлення волі, залишається неврегульованим механізмом застосування окремих запобіжних заходів, серед яких ключового значення набуває домашній арешт. Натомість положення кримінального процесуального закону не заперечують проти застосування щодо підозрюваного, поведінка якого є неналежною, тримання під вартою, фактично оминаючи проміжну ланку у вигляді домашнього арешту між визначенням застави та застосуванням виключного запобіжного заходу. Подібне нормативне обмеження не сприяє досягненню ефективності досудового розслідування ДТП та не відповідає принципу пропорційності. Разом із тим, відсутність можливості застосування менш інтенсивного за ступенем втручання у права людини запобіжного заходу призводить до надмірного обмеження прав, свобод і законних інтересів підозрюваного.

Мета дослідження. Метою статті є дослідження можливості застосування запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту під час розслідування ДТП.

Стан опрацювання проблематики. В багатьох сучасних дослідженнях вітчизняних науковців, таких як О.Н. Агакерімов, А.Ф. Безрукава, Б.І. Клочков, В.Г. Крайнюк, Г.М. Куцкір, О.П. Кучинська, Є.І. Макаренко, О.І. Марочкін, Ю.Д. Москалюк А.А. Рудько, О.І. Тищенко, В.Г. Уваров та ін., доволі актуальними є питання щодо визначення місця та значення домашнього арешту в системі запобіжних заходів, а також вдосконалення його нормативно-правового регулювання з метою забезпечення дотримання прав і свобод людини. Разом з тим характерною рисою наукових пошуків є зосередженість на загальних аспектах домашнього арешту, без визначення особливостей його застосування під час розслідування ДТП.

Виклад основного матеріалу. Домашній арешт як один з ключових запобіжних заходів спрямований на забезпечення дієвості кримінального провадження шляхом встановлення судом певних обмежень щодо свободи пересування підозрюваного чи обвинуваченого, які реалізуються внаслідок заборони залишати житло цілодобово або у визначений ухвалою слідчого судді період часу [1, с. 103]. Як справедливо відмічається у процесуальній літературі, застосування домашнього арешту безпосередньо пов'язане з обмеженням права особи на свободу [2, с. 227], разом з тим, реалізація домашнього арешту становить собою форму процесуального контролю за поведінкою особи, яка нетотожна повній ізоляції від суспільства. Домашній арешт забезпечує належний рівень превентивного впливу, необхідного для досягнення завдань кримінального провадження. Подібний підхід відображений у значній кількості наукових досліджень, в яких розкривається правова сутність домашнього арешту як запобіжного заходу, що, з одного боку, поєднує обмеження свободи пересування, а з іншого – залишає можливість збереження соціальних зв'язків

підозрюваного чи обвинуваченого. Зокрема, Ю.Д. Москалюк слушно зазначає, що під домашнім арештом доцільно розуміти запобіжний захід, який полягає у накладенні встановлених рішенням суду обмежень на свободу та низку інших прав підозрюваного (обвинуваченого), але без необхідності його тримання під вартою, а також за відсутності повної ізоляції від суспільства. Науковець зауважує, що застосування цього запобіжного заходу має здійснюватися з урахуванням вимог чинного кримінального процесуального законодавства, зокрема зважаючи на вік особи, стан її здоров'я, сімейний стан та інші індивідуально значущі обставини, що визначають пропорційність втручання у її права [3, с. 68-69]. Разом з тим, застосування домашнього арешту до особи, яка підозрюється (обвинувачується) у вчиненні кримінального правопорушення, допускається тільки у разі, якщо санкція статті закону про кримінальну відповідальність передбачає покарання у виді позбавлення волі [4, с. 70]. Відтак домашній арешт постає як компромісний механізм між більш м'якими запобіжними заходами (наприклад, особисте зобов'язання, застава) та винятковим запобіжним заходом у вигляді тримання під вартою. Спрямованість домашнього арешту полягає в обмеженні поведінки підозрюваного настільки, наскільки це необхідно для запобігання ризикам, визначеним ст. 177 КПК України, при цьому забезпечуючи дотримання принципу пропорційності та зменшуючи інтенсивність втручання у права людини.

Однак, перш ніж переходити до з'ясування особливостей застосування домашнього арешту під час досудового розслідування ДТП, доцільно звернути увагу на загальну мету досліджуваного запобіжного заходу, яка визначає зміст та межі його застосування у будь-якій категорії кримінальних проваджень. Як наголошує І.Ю. Безух, оскільки домашній арешт забезпечує належне виконання підозрюваним покладених на нього процесуальних обов'язків, то за загальну мету домашнього арешту варто визначити запобігання спробам підозрюваної особи переховуватися від органів досудового розслідування чи суду, знищити, сховати або спотворити речі чи документи, що мають значення для встановлення обставин кримінального правопорушення, а також перешкодити незаконному впливу на потерпілого, свідків або інших учасників провадження. Серед іншого домашній арешт сприяє зменшенню ризиків повторного вчинення кримінального правопорушення чи продовження протиправної діяльності підозрюваного. Тобто цей запобіжний захід має превентивний характер, здатний забезпечити як дотримання процесуальної дисципліни, так і захист від протидії розслідуванню [5, с. 180]. Відповідно до положень ст. 177 КПК України, підставою для застосування домашнього арешту є наявність обґрунтованої підозри у вчиненні особою кримінального правопорушення, а також підтверджених належними доказами ризиків [6]. Саме ці ризики впливають на формування загального уявлення, що підозрюваний може демонструвати неналежну процесуальну поведінку, в тому числі й ухилятися від слідства, перешкоджати встановленню обставин, що підлягають доказуванню, впливати на інших учасників кримінального провадження тощо [6].

Розуміння загальної мети та підстав застосування домашнього арешту є необхідним підґрунтям для подальшого визначення можливості його обрання щодо підозрюваних у кримінальних провадженнях, пов'язаних із вчиненням ДТП. Усвідомлення правової природи цього запобіжного заходу та його превентивного значення дозволяє предметно оцінювати, наскільки ефективним та пропорційним він може бути у конкретних категоріях кримінальних правопорушень, зокрема й під час розслідування ДТП.

Чинні положення кримінального процесуального закону містять певні обмеження, що безпосередньо впливають на можливість обрання запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту в кримінальних провадженнях щодо ДТП. Зокрема, процесуальні норми ч. 2 ст. 181 КПК України прямо встановлюють, що домашній арешт може застосовуватися виключно у кримінальних провадженнях щодо злочинів, за які законом про кримінальну відповідальність передбачене покарання у виді позбавлення волі [6]. Такий підхід законодавця є цілком виправданим з огляду на вимогу пропорційності нормативного регулювання кримінальної процесуальної діяльності. Тому справедливими є норми ст.ст. 299, 300 КПК, згідно з якими під час досудового розслідування кримінальних проступків (захист порушених кримінальних прав) не допускається застосування запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту (охорона процесуальних прав) [7, с. 256]. Це може стосуватися у тому числі досудового розслідування кримінальних правопорушень, вчинених внаслідок ДТП.

Разом з тим, імперативний характер формулювання нормативних положень ч. 2 ст. 181 КПК України не залишає слідчому судді можливості застосовувати домашній арешт у провадженнях,

в яких санкція інкримінованого правопорушення не охоплює такий вид покарання. Відповідно, у кримінальних провадженнях, пов'язаних із вчиненням ДТП, кваліфікованих за ч. 1 ст. 286 КК України, застосування домашнього арешту є законодавчо неможливим через відсутність у санкції цієї частини покарання у вигляді позбавлення волі.

Крім того, навіть тоді, коли поведінка підозрюваного у провадженні щодо ДТП є очевидно неналежною (наприклад, систематичне порушення покладених процесуальних обов'язків, вплив на потерпілого та свідків, ухилення від органів досудового розслідування, невнесення застави тощо) домашній арешт застосований бути не може. У подібних випадках закон фактично позбавляє можливості обрати менш суворий, однак через це не менш ефективний запобіжний захід. Зазначене нормативне обмеження, закріплене у ч. 2 ст. 181 КПК України, створює непоодинокі випадки, коли підозрювані у вчиненні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 286 КК України, опиняються у невідгідному процесуальному становищі. У разі необхідності застосування більш суворого примусу кримінальні процесуальні норми залишають лише винятковий варіант, тобто обрання щодо підозрюваного тримання під вартою, що суперечить вимогам ЄСПЛ щодо обрання пропорційного та найменш обтяжливого заходу, здатного забезпечити інтереси досудового слідства. У підсумку, відсутність вибору оптимального запобіжного заходу, та, як наслідок, застосування виключного запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, не сприяє забезпеченню ефективності досудового розслідування ДТП. Разом з тим, виникають питання щодо забезпечення не лише дієвого, але і достатнього за конкретних обставин запобіжного заходу, що відповідає меті його застосування [8, с. 147]. В іншому випадку, безпідставне застосування більш суворого запобіжного заходу підвищує ризики порушення прав і свобод людини.

Власне, порівнюючи домашній арешт із триманням під вартою, доцільно звернути увагу на Рішення Конституційного Суду України (справа № 1-28/2017) від 23 листопада 2017 року, в якому зазначено, що обидва запобіжні заходи мають спільну правову природу в аспекті обмеження конституційного права особи на свободу та особисту недоторканність. Вони спрямовані на забезпечення належної процесуальної поведінки підозрюваного чи обвинуваченого, а також на запобігання ризикам, визначеним ст. 177 КПК України [9]. Водночас інтенсивність втручання у права людини при їх застосуванні істотно відрізняється. Справедливою є думка В.І. Фаринника, що домашній арешт, так само як і тримання під вартою, має характер ізоляційного запобіжного заходу, тільки він передбачає «несувору» форму ізоляції, тому що обмеження реалізуються в умовах перебування особи у власному житлі [10, с. 22]. Такий підхід дає змогу розглядати домашній арешт як «м'якшу» форму ізоляції, поєднуючи контроль за поведінкою особи зі збереженням нею соціальних зв'язків, виконання сімейних обов'язків, можливості утримувати родину, отримувати медичну допомогу, підтримувати психологічну стабільність тощо. У цьому контексті цілком обґрунтованою видається позиція інших науковців, які розглядають домашній арешт як гуманний спосіб обмежити свободу особи та забезпечити її належну процесуальну поведінку [11, с. 183; 12, с. 141-142]. Гуманність домашнього арешту проявляється у меншому обмеженні приватної сфери, порівняно з триманням під вартою, у мінімізації соціально негативних наслідків для особи та зменшення деструктивного впливу ізоляції на її психоемоційний стан. Отже, попри віднесення домашнього арешту та тримання під вартою до групи запобіжних заходів із вагомим рівнем ізоляційності, домашній арешт істотно вирізняється за ступенем втручання у приватне життя та обсягом накладених обмежень, а тому є більш гуманним, пропорційним та бажаним механізмом забезпечення дієвості кримінального провадження.

З огляду на менш обтяжливу сутність домашнього арешту, його застосування у кримінальних провадженнях щодо ДТП видається пріоритетним та більш відповідним принципу пропорційності, який вимагає обрання застосування найменш інтенсивного запобіжного заходу, здатного у повній мірі забезпечити досягнення завдань кримінального провадження. Домашній арешт у цьому контексті виконуватиме роль оптимального інструменту впливу на поведінку підозрюваного для забезпечення виконання ним покладених процесуальних обов'язків, водночас не створюючи надмірного втручання у сферу його особистих прав і свобод. Проте недосконалість процесуальних приписів ч. 2 ст. 181 КПК України призводить до того, що особа, підозрювана у вчиненні кримінального правопорушення, кваліфікованого за ч. 1 ст. 286 КК України, опиняється у несправедливому та невідгідному процесуальному становищі, порівняно з іншими підозрюваними у справах щодо злочинів, кваліфікованих за іншими частинами цієї ж статті, але санкції яких передбачають позбавлення волі в якості покарання.

Наприклад, судова практика свідчить, що обрання запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту є доволі розповсюдженим явищем у кримінальних провадженнях щодо кримінальних правопорушень, кваліфікованих за ч. 2 або ч. 3 ст. 286 КК України. Зокрема в ухвалі Рівненського міського суду Рівненської області від 03 лютого 2020 року (справа № 569/17684/19) щодо особи, підозрюваної у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 286 КК України, суд дійшов висновку про необхідність обрання запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту у нічний час [13]. В ухвалі Тисменицького районного суду Івано-Франківської області від 26 липня 2024 року (справа № 352/1812/24), суд задовольнив клопотання про обрання щодо особи, підозрюваної у вчиненні злочину за ч. 3 ст. 286 КК України, запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту, який полягає у забороні залишати місце постійного проживання через існування ризиків того, що особа може вчинити дії, передбачені ч. 1 ст. 177 КПК України [14].

Натомість, в ухвалі Криворізького районного суду Дніпропетровської області від 29 вересня 2020 року (справа № 177/8/20) суд наголошує, що обрання підозрюваного у вчиненні злочину за ч. 1 ст. 286 КК України, запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту, прямо суперечить приписам кримінального процесуального закону, тому що санкція вчиненого злочину не передбачає покарання у виді позбавлення волі [15]. Крім цього, доволі показовою є ухвала Біляївського районного суду Одеської області від 24 квітня 2020 року (справа № 496/4684/19), в межах якої зазначено, що слідчий за погодженням з прокурором спочатку клопотав про обрання щодо особи, підозрюваної у вчиненні кримінального правопорушення передбаченого ч. 1 ст. 286 КК України, але в подальшому просить залишити вказане клопотання без розгляду [16]. З огляду на наступну ухвалу Біляївського районного суду Одеської області від 14 травня 2020 року по справі № 496/4684/19, після залишення без розгляду попереднього клопотання про обрання запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту, слідчий знов звернувся до суду, але вже з клопотанням про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою [17]. Вбачається, що слідчий у зв'язку з великою завантаженістю спочатку міг не звернути увагу на законодавчу вимогу до обрання домашнього арешту, яка полягає у вчиненні кримінального правопорушення, за яке передбачено відповідальність у вигляді позбавлення волі.

Разом із тим, значний науковий і практичний інтерес становить ситуація, викладена в ухвалі Павлоградського міськрайонного суду Дніпропетровської області від 14 червня 2024 року (справа № 185/8834/23), з огляду на непослідовність та помилки правозастосування, що виникають у зв'язку з недосконалістю процесуальних норм та неналежного врахування вимог кримінального процесуального закону. В межах провадження прокурор звернувся до суду з клопотанням про надання дозволу на затримання особи з метою приводу для участі в розгляді клопотання про застосування запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту, обґрунтовуючи своє рішення тим, що особа підозрюється у порушенні правил безпеки дорожнього руху, спричинивши потерпілому тілесні ушкодження середньої тяжкості, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 286 КК України. Попри очевидний зміст санкції вказаної норми закону про кримінальну відповідальність, яка не передбачає покарання у вигляді позбавлення волі, суд не зважав на імперативне положення ч. 2 ст. 181 КПК України [18]. У підсумку, суд, надавши дозвіл на затримання для приводу на розгляд клопотання про застосування домашнього арешту, згодом задовольнив обрання цього запобіжного заходу в ухвалі від 26 вересня 2024 року [19]. Таке рішення щодо застосування домашнього арешту у кримінальному провадженні ч. 1 ст. 286 КК України з формального боку не узгоджується з приписами кримінального процесуального закону, проте відповідає загальній концепції системи запобіжних заходів та європейським стандартам забезпечення прав і свобод людини у кримінальному процесі.

Чинні обмеження до застосування домашнього арешту у разі вчинення особою злочину за ч. 1 ст. 286 КК України суперечить не лише загальним засадам кримінального провадження, але й практиці ЄСПЛ щодо пропорційності втручання у права людини та застосування найменш обмежувального запобіжного заходу. Як влучно зазначає Ю.А. Бут, ЄСПЛ, оцінюючи дотримання вимог пропорційності при застосуванні запобіжних заходів, послідовно вирішує низку ключових питань, серед яких: чи переслідує втручання одну з легітимних цілей, визначених Конвенцією, чи відповідає воно засадам необхідності у демократичному суспільстві, чи обраний захід є співмірним щодо тієї правової мети, яку держава прагне досягти [20, с. 134]. Серед іншого ЄСПЛ неодноразово наголошує, що пропорційність запобіжного заходу тісно пов'язана з вимогою застосування менш інтенсивних форм втручання в право людини на свободу, якщо вони при цьому

здатні забезпечити належну процесуальну поведінку підозрюваного. Відповідно більш суворий запобіжний захід може застосовуватися тільки тоді, коли обрання менш суворого заходу є явно недостатнім, або коли підозрюваний раніше порушував умови вже обраного заходу [21, с. 105]. Зазначене свідчить про нагальну потребу у подальшому вдосконаленні кримінального процесуального законодавства задля забезпечення рівноваги між інтересами кримінального правосуддя та правами особи у провадженнях, пов'язаних із вчиненням ДТП.

Висновки. Недоліком кримінального процесуального закону є процесуальні норми ч. 2 ст. 181 КПК України, що унеможливають застосування домашнього арешту в будь-якій формі до осіб, які підозрюються у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 286 КК України. Вказаний запобіжний захід на відміну від тримання під вартою не може бути застосовано під час розслідування дорожньо-транспортної пригоди, пов'язаної з кримінальним правопорушенням ч. 1 ст. 286 КК України, навіть за умови порушення підозрюваним процесуальних обов'язків або невнесення визначеного розміру застави та ненадання відповідного документа про внесення застави.

Ця недосконалість процесуальних норм ч. 2 ст. 181 КПК України ставить особу, підозрювану у вчиненні кримінального правопорушення, встановленого ч. 1 ст. 286 КК України в явно несправедливе (невигідне) процесуальне становище, порівняно з особами, які підозрюються за іншими частинами ст. 286 КК України або іншими статтями КК України. Неможливість застосування проміжного запобіжного заходу між заставою та триманням під вартою (у разі неналежної поведінки підозрюваного), може негативно позначатися на забезпеченні прав, свобод і законних інтересів підозрюваного у ході розслідування дорожньо-транспортної пригоди. Оскільки з урахуванням майнового стану підозрюваного, застава для нього може бути більш суворим запобіжним заходом, ніж цілодобовий домашній арешт, який межує з триманням під вартою.

З метою збалансування системи запобіжних заходів, що можуть застосовуватися до осіб, які підозрюються у вчиненні кримінального правопорушення, регламентованого ч. 1 ст. 286 КК України, необхідно внести зміни до ч. 2 ст. 181 КПК України для уможливлення застосування запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту під час розслідування дорожньо-транспортних пригод.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Рудько А.А. Домашній арешт як альтернатива тримання під вартою. *Міжнародно-правове забезпечення стабільності та безпеки суспільства: матеріали науково-теоретичної конференції викладачів, аспірантів та студ. юридичного фак-ту (м. Суми, 25 травня 2013 р.)*. Суми: СумДУ, 2013. С. 102-104. URL: <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/34053> (дата звернення: 24.01.2026).
2. Лоскутов Т.О. Обмеження та порушення права на свободу під час проведення окремих слідчих (розшукових) дій. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 12. С. 226-230. DOI: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.12.39>.
3. Москалюк Ю.Д. Домашній арешт і тримання під вартою в системі заходів забезпечення кримінального провадження в Україні: дис. ... канд. юрид. наук. Ірпінь, 2015. 200 с.
4. Організація взаємодії підрозділів Національної поліції під час проведення досудового розслідування: навч. посібник / О.П. Бойко, О.Ф. Кобзар, В.В. Рогальська, Н.П. Черняк. Дніпро: ДДУВС, 2017. 84 с. URL: <https://www.er.dduvs.edu.ua/bitstream/123456789/467/1/%D0%92%D0%B7%D0%B0%D1%94%D0%BC%D0%BE%D0%B4.pdf> (дата звернення: 24.01.2026).
5. Безух І.Ю. Домашній арешт як гуманний запобіжний захід або альтернатива тримання під вартою. *Міжнародний юридичний вісник: актуальні проблеми сучасності (теорія та практика)*. 2021. Вип. 16. С. 177-187. DOI: <https://doi.org/10.33244/2521-1196.16.2021.177-187>.
6. Кримінальний процесуальний кодекс України. Закон України від 13 квіт. 2012 р. № 4651-VI. *Голос України*. 2012. №№ 90-91. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17/print#n2001> (дата звернення: 24.01.2026).
7. Лоскутов Т.О. Предмет регулювання кримінального процесуального права: монографія. Київ: Юридичний світ, 2016. 416 с.
8. Клочков Б.І. Актуальні проблеми застосування запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту. *Правові реформи в Україні: збірник матеріалів V Всеукраїнської науково-теоретичної конференції (Київ, 16 жовтня 2013 року)*. Київ. 2013. С. 146-148. URL: <https://elar>.

- navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/7da4f3ab-0488-4263-a0ed-12407360688e/content (дата звернення: 24.01.2026).
9. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності) положення третього речення частини третьої статті 315 Кримінального процесуального кодексу України 23 листопада 2017 року № 1-р/2017. Справа № 1-28/2017. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v001p710-17#n2> (дата звернення: 24.01.2026).
  10. Фаринник В.І. Сутність та особливості застосування запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2015. № 1. С. 15-28. URL: <https://elar.navs.edu.ua/jspui/handle/123456789/998> (дата звернення: 24.01.2026).
  11. Гузела М. Проблема застосування домашнього арешту як запобіжного заходу та заходу процесуального примусу в кримінальному провадженні. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: *Юридичні науки*. 2019. Вип. 22. С. 180-184. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnulpurn_2019_22_27 (дата звернення: 24.01.2026).
  12. Гулаткан С.В., Ткачук А.Я. Особливості застосування домашнього арешту як запобіжного заходу крізь призму українського законодавства та практики ЄСПЛ. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 5. С. 140-143. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2021-5/33>.
  13. Ухвала Рівненського міського суду Рівненської області від 03 лютого 2020 року. Справа № 569/17684/19. Провадження № 1-кп/569/527/20. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87348310> (дата звернення: 24.01.2026).
  14. Ухвала Тисменицького районного суду Івано-Франківської від 26 липня 2024 року. Справа № 352/1812/24. Провадження № 1-кп/352/229/24. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/120617279> (дата звернення: 24.01.2026).
  15. Ухвала Криворізького районного суду Дніпропетровської області від 29 вересня 2020 року. Справа № 177/8/20. Провадження № 1-кп/177/68/20. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/91847389> (дата звернення: 24.01.2026).
  16. Ухвала Біляївського районного суду Одеської області від 24 квітня 2020 року. Справа № 496/4684/19. Провадження № 1-кп/496/696/20. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/88939749> (дата звернення: 24.01.2026).
  17. Ухвала Біляївського районного суду Одеської області від 24 квітня 2020 року. Справа № 496/4684/19. Провадження № 1-кп/496/768/20. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89241036> (дата звернення: 24.01.2026).
  18. Ухвала Павлоградського міськрайонного суду Дніпропетровської області від 14 червня 2024 року. Справа № 185/8834/23. Провадження № 1-кп/185/330/24. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/119820628> (дата звернення: 24.01.2026).
  19. Ухвала Павлоградського міськрайонного суду Дніпропетровської області від 26 вересня 2024 року. Справа № 185/8834/23. Провадження № 1-кп/185/330/24. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/121888646> (дата звернення: 24.01.2026).
  20. Бут Ю.А. Дотримання принципу пропорційності при обранні запобіжного заходу. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: *Юриспруденція*. 2023. № 66. С. 132-136. DOI: <https://doi.org/10.32782/2307-1745.2023.66.27>.
  21. Михайленко В.В. Реалізація засади верховенства права у кримінальному провадженні: дис. ... канд. юрид. наук. Київ. 2019. 281 с.

Дата першого надходження рукопису до видання: 3.02.2026

Дата прийняття до друку рукопису після рецензування: 20.02.2026

Дата публікації: 5.03.2026